

Amerika demokratiyasının “soyqırımı”

Ötən əsrin 80-ci illərindən daha geniş vüsət alıb tügen-yan edən “Amerika demokratiyası” Yaxın və Orta Şərqdə tökdüyü qanlarla kifayətlənmədi. Pakistan, Hindistan, Əfqanistan kimi qaynar münaqişə və müharibə zonalarının sırasına İraq, Suriya, Livan, Misir faciələrini yazdı.

Bu “demokratiya” Birinci və ikinci Dünya müharibəsi zamanı Kambocada, Vyetnamda, Hiroşima və Naqasakide tökülən günahsız qanlar, nüvə, terror, Afrikada cərəyan edən qanlı soyqırımı siyasetinə, nəhayət ki, Türkiye Cümhuriyyətində son akkordunu vurdu.

Heç bir tarixi mənbəyə, arxiv materialına əsaslanma-yaraq erməni lobbisine dəstek verən ABŞ Prezidenti “erməni soyqırımı” ifadəsini işlətməklə tarixi ədalətsizliyə, mənəvi terrorra imza atdı və bir daha sübut etdi ki, özünü demokratiyanın mərkəzi hesab edən bir ölkə erməni lobbisinin əlində aletdir. 116 il bundan önce Osmanlıda baş verən hadisələrdə türk soyqırımını həyata keçirən, on minlərlə insanı, sadəcə, türk və müsəlman olduğuna görə qılıncdan keçirən ermənilər bu gün olduğu kimi, elə o zamanlar da xristian missionerlərin, ortodoksal kilsələrin dəstəyi ilə soyqırımlar həyata keçirmiş, Sarıqamış hadisələri ilə tarixi cinayətə el atmış, on minlərlə türk vəhşicəsinə qətlə yetirmişlər. 1915-1918-ci illərdə davam edən bu siyaset nəticəsində Anadoluda, Cənubi Azərbaycanda, İrə-

vanda, Göyçədə, Zəngəzurda, Borçalıda, Lənkəranda, Bakıda, Qarabağda, Quba və Qusarda, Göyçay qəzasında qan su yerinə axıdılmışdır ki, bunun da ən dəhşətli nümunəsi tarixə kədər dastanı kimi daxil olan Quba soyqırımıdır.

Demokratiyadan dəm vuran ABŞ, o cümlədən Bayden administrasiyası, şübhəsiz ki, Xocalıda, Kəlbəcərin Başlıbel və Ağdaban kəndlərindəki soyqırımlardan, erməni vəhşiliyindən xəbərdardır. Qarabağda tökülən qanlar, soyqırıma məruz qalan insanlarla yanaşı, xarabaliğa çevrilən kəndlər, şəhərlər, məhv edilən tarixi abidələr əsl həqiqətin kimin tərəfində olduğunu sübut edir. Bütün bunlar tarixdir. Ermənilərin yazdıqları saxta tarixdən fərqli olaraq həqiqətləri, faktların dili ilə danişan, reallıqları özündə eks etdirən tarix.

Zaman hakim, tarix isə yaddaşdır, deyərlər. “Erməni soyqırımı”, 1915-ci il hadisələri ilə bağlı 106 ildir demokratiyadan danişan ABŞ-da, Avropana müzakirələr aparılıb, Türkiyənin haqlı davası nəticəsində Amerika prezidentləri “erməni soyqırımı”

ifadəsini dile gətirməkdən çəkinib, bu ifadəni işlətməyiblər. Amma nə yaziq ki, Bayden Administrasiyası Amerika demokratiyasının dizini birdefəlik bükdü. Digər Amerika prezidentlərindən fərqli olaraq Bayden seçkiönçəsi erməni lobbisina verdiyi sözü tutdu - “erməni soyqırımı” ifadəsini dile gətirdi. ABŞ-in dövlət siyasetinin deyil, öz marağının yanında durdu. Prezident seçiləndən sonra təyyarənin trapında büdrəyib yığılan Bayden aprelin 24-də “Amerika demokratiyası”nı dici üstə qoydu. Əslində, dici üstə qoymadı, iç üzünü açdı.

Bu, bir tarixi dərsdir. Məkrili siyasetin, antihumanist, qeyri-demokratik prinsiplərin dərsi. Bayden özü ilə birlikdə “Amerika demokratiyası”nı uğuruma yuvarladı, yüz illərdir demokratiyadan, insan haqlarından danişanların arxalandığı dəyərləri ortaya qoydu. Türkiye Cümhuriyyətinə, türk xalqına, Osmanlıya bu münasibət taleyini “Amerika demokratiyası”na, “Sorusun torbası”na bağlayanlara bir dərsdir!

ABŞ Prezidenti verdiyi bəyanatla tarixi öz maraqlarına uyğun “təsdiqləmək” iddiasına düşmüş, başqa sözlə, tarixi hadisələrə tərif vermək selahiyətini mənimsemişdir. 1915-ci il hadisəsini soyqırımı kimi yalnız beynəlxalq məhkəmə tövüsif edə bilər. Belə olan halda bir dövlətin liderinin beynəlxalq məhkəmənin selahiyətini qəsb etmək cəhdini özünü açıq-aşkar bürüze verir.

Baydenin bəyanatı istər Türkiyədə, istərsə də Azərbaycanda sərt reaksiya ilə qarşılanmışdır. Türkiyənin

xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu bildirmişdir ki, sözlər tarixi dəyişdirə, yaxud yenidən yaza bilməz: “Tariximiz haqqında kimdənse dərs alan deyilik. Siyasi fürsətçilik sülhə və ədalətə ən böyük xəyanətdir. Tək istinadgahı populizm olan bu bəyanatı tama-mile rədd edirik”. Türkiye Prezidenti administrasiyasının rəsmisi İbrahim Kalın ise qeyd etmişdir ki, yegane gündəmi ölkəmizə qarşı düşməncilik olan dairələrin böhtanları təkrarlayan ABŞ Prezidentinin bəyanatını qətiyyətə pisləyir və rədd edirik.

Reallıq budur ki, Türkiye nəinki özünün, həmçinin dünya arxivlərinin açılması, tarixçilərdən ibaret ermənitürk komissiyasının yaradılması təşəbbüsünü irəli sürüb, lakin Ermənistən həkimiyəti bu məsələ ilə tarixçilərin deyil, siyasetçilərin məşğıl olmalı olduqları ilə bağlı gülünc bir bəyanatla çıxiş edir. Elə bu yanaşmanın özü ermənilərin apardığı təbliğatın nə qədər əsəssiz olduğunu sübut edir. Fakt qarşısında aciz duruma düşəcəklərini çox yaxşı bilən bədnəm qonşularımız bu məsələni siyasetçilərin öhdəsinə buraxmaqla, əslinde, həqiqəti, tarixi saxtalaşdırırlar. İki qardaş ölkə - Türkiye və Azərbaycan zaman-zaman belə yanaşmalarla üz-üzə qalsalar da, ədalətli, dəyişməz mövqelərindən bir adımda çəkilməyiblər, əksinə, daha da güclənib ədalətin bərpasına nail olublar.

**Elxan HÜSEYNOV,
Sumqayıt Dövlət
Universitetinin rektoru**